

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาด้านความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ปัจจุบันเข้าสู่ขั้นวิกฤตอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านมลพิษ ปัญหาด้านการหมดไปของทรัพยากรธรรมชาติ และที่สำคัญกว่าก็คือปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรงไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมี ด้านการเกษตร ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในฐานะแหล่งผลิตอาหารสำหรับโลก หรือแม้แต่ทรัพยากรทางทะเลอันเป็นแหล่งโปรตีนที่สำคัญ (ม.ร.ว. นริศรา จักรพงษ์. 2539 : 5) ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ได้มีการพูดถึงทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก ในอันที่จะหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศไทย เช่น กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ในการให้การศึกษอบรมแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต การดำเนินการทุกอย่างของกระทรวงศึกษาธิการในการให้การศึกษอบรมมีจุดประสงค์สำคัญคือ ต้องการให้เด็กและเยาวชนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ซื่อสัตย์สุจริต สามารถทำงานกับผู้อื่นได้ และสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองบ้านเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533ก : 1) โดยเฉพาะการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนในทุกระดับ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการอนุรักษ์ และส่งเสริมทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของประเทศ

ตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ ได้ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้คนมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีเสรีภาพในการเลือกดำเนินชีวิต รวมถึงการยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลให้สูงขึ้น ซึ่งกระทำได้โดยการให้รูปแบบของการนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นผลให้มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่เนื่องจากมีทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ เงินทุน-สินค้าประเภททุน และ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอัตราสูง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาขึ้น กล่าวคือ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในลักษณะเร่งรัด ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดภาวะขาดแคลน และเสื่อมโทรมจากการใช้อย่างไม่ประหยัด ไม่มีการซ่อมแซม บำรุงรักษา และอนุรักษ์ทำให้ ทรัพยากรธรรมชาติเสียหาย ขาดแคลน และเสื่อมคุณภาพ ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของปัญหานี้ ได้แก่ การขาดแคลนน้ำตามธรรมชาติ เพื่อการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ที่ดินขาดแคลนและ เสื่อมคุณภาพทำให้การพัฒนาการเกษตรมีปัญหา น้ำตามธรรมชาติในลำคลอง และในทะเลเกิด ความเสียหายเป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ (สรวุฑ คงศิริ และสมนึก แดงเจริญ. 2538 : 1-8) ตัวอย่างที่เด่นชัดคือ ป่าไม้และป่าชายเลนถูกบุกรุกตัดทำลาย ห้วย หนอง คลอง บึง แม่น้ำ ลำธารส่วนใหญ่ตื้นเขิน รัฐบาลไม่มีวิธีการในการกักเก็บน้ำได้เต็มที่ และไม่มีมาตรการ ปิดกั้นน้ำในแม่น้ำต่าง ๆ ไม่ให้ไหลลงทะเลอย่างรวดเร็ว และน้ำทะเลหนุนสูงในฤดูแล้ง มีการใช้น้ำ อย่างฟุ่มเฟือยทั้งในเมืองและชนบท รวมทั้งมีการนำน้ำบาดาลมาใช้มากเกินไป มีการตัดไม้ทำลาย ป่าและฝนตกน้อยลง การทำฝนเทียมไม่ได้ผลเท่าที่ควร มีการเปลี่ยนที่ดินผืนใหญ่เป็นรีสอร์ท และสนามกอล์ฟจำนวนมาก ทำให้เกิดความต้องการน้ำมากขึ้น และบางแห่งปิดกั้นซึ่งทำลายเส้นทางการเกษตรโดยปริยาย และส่งผลกระทบต่อให้น้ำดิบซึ่งใช้ในการผลิตน้ำประปาเพื่ออุปโภค บริโภคและอุตสาหกรรมลดลงมากจนขาดแคลน จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมอยู่ในภาวะวิกฤติ อย่างรุนแรง เช่น ภาวะน้ำและอากาศเสียจนกระทั่งเป็นอันตรายต่อมนุษย์ เสียงดังจนเกิดอาการ เครียดแก่มนุษย์และสัตว์ ฝุ่นละอองในอากาศมีมาก สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม และนำมา ซึ่งปัญหาด้านสุขภาพจิตของบุคคลทั่วไป (เบญจกุล มะกะระรัช. 2537 : 3-4)

ในการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้นจำต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานคือ อาหาร อากาศ น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนี้ ได้มาจากธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มนุษย์ได้เพิ่มการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น เนื่องมาจากการเพิ่มจำนวนประชากรและ ความพยายามในการยกมาตรฐานการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง และส่งผลให้เกิดมลพิษในลักษณะต่าง ๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การนำทรัพยากรธรรมชาติมา ใช้อย่างรวดเร็วเกินไป ส่งผลทำให้สิ่งแวดล้อมไม่สามารถปรับตัวได้ทัน จนทำให้เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งปัญหานี้ยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์โดยตรงอีกด้วย (มีชัย วรสายัณห์. 2535 : 36)

ตามที่ทราบกันดีว่ามนุษย์และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นมานาน วิวัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ (มีชัย วรสายัณห์. 2535 : 36-38)

1. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มนุษย์ถูกควบคุมโดยธรรมชาติ
2. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มนุษย์ปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติ
3. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มนุษย์ทำลายธรรมชาติ
4. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่มนุษย์ถูกทำลายโดยธรรมชาติ

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวมีผลทำให้มนุษย์ตระหนักในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความตระหนัก มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษ 2 คำ ที่นักวิชาการทั่วไปนิยมกล่าวถึงเสมอ ๆ คือคำว่า "Awareness" กับคำว่า "Realization" ทั้งสองคำมีความหมายตรงกับภาษาไทยคือ "รู้ประจักษ์ชัดหรือรู้แจ้ง" ดังนั้นความรู้ที่ประจักษ์ชัดหรือความรู้แจ้งน่าจะหมายความรวมถึงประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้ (มนัส สุวรรณ. 2536 : 7-8)

1. รู้ซึ่งและซาบซึ้ง ในประเด็นนี้เน้นถึงความเข้าใจองค์แท้ในเรื่องที่น่าสนใจ รู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก อะไรดีอะไรไม่ดี อะไรจะก่อให้เกิดประโยชน์ อะไรจะก่อให้เกิดโทษ และอะไรจะเป็นผลดี อะไรจะเป็นผลเสีย

2. ความรักและห่วงหาอาทร ในประเด็นนี้เน้นความรักความห่วงหาอาทรในสิ่งที่เข้าใจอย่างซาบซึ้งว่าเป็นสิ่งที่ถูก เป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวม เช่น ความรักและความห่วงหาอาทรในความงามของธรรมชาติที่เป็นป่าเขาลำเนาไพร ชายทะเล เกาะแก่ง และความรักห่วงหาอาทรในทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นต้น

3. ความวิตกและห่วงใย ในประเด็นนี้เน้นความวิตก ความห่วงใยในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับประเด็นที่สอง กล่าวคือ กรณีของสิ่งที่เข้าใจอย่างองค์แท้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผิด เป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่จะเป็นผลเสียและไม่มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ก็มีความรู้สึกเป็นห่วงเป็นกังวลว่าจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ตนเองและของสังคม ความหมดสิ้นไปของทรัพยากรป่าไม้และแร่ธาตุ การเกิดภาวะฝนแล้ง และภาวะการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและการเกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Pollution) ล้วนเป็นสิ่งที่อยู่ในประเด็นของความวิตกห่วงใยทั้งสิ้นทำจริงและปฏิบัติจริง ลำพังการรู้จริง มีความรักความห่วงหาอาทร และมีความวิตกห่วงใยในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คงไม่ก่อให้เกิดผลในเชิงบวกมากนัก หากตระหนักในประเด็นดังกล่าวมิได้มีการทำจริงหรือปฏิบัติจริง การทำจริงหรือปฏิบัติจริงในที่นี้มิได้เน้นแบบสุดขั้ว ในลักษณะของการบังคับว่าต้องทำ แต่มีข้อแม้ว่าทำจริงหรือปฏิบัติจริงในกรณีที่ทำได้หรือเป็นไปได้ ทุกคนมีความสามารถ (Capability) ที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น เกินกว่าระดับนั้นก็ถือว่าเกินวิสัย อย่างไรก็ตามสำหรับปรากฏการณ์ที่เราไม่สามารถทำจริงหรือปฏิบัติจริงได้โดยตรง เราสามารถทำจริงหรือปฏิบัติจริงโดยทางอ้อมใน

รูปแบบต่าง ๆ ได้แก่การให้ความรู้แก่เยาวชน และการสร้างความตระหนักในประเด็นนี้เป็นต้น

ตัวอย่างจากการประเมินผลโดยการศึกษาการดำเนินงานโครงการพัฒนาชนบทระดับพื้นที่ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การพัฒนาชนบท จากการสุ่มตัวอย่างเพียงบางจุดในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การสอบถามทั้งฝ่ายโครงการและฝ่ายหมู่บ้านพบว่า โครงการที่ประสบความสำเร็จสูงในด้านการทำให้ประชาชนตระหนักนั้น เป็นโครงการที่ได้รับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ (คณะกรรมการเพื่อจัดทำแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด. 2533 : 83-89) ดังนี้

1. การประชุมชี้แจง ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาชนบทแก่ประชาชนในชนบทนั้น การประชุมชี้แจงเป็นสิ่งที่ทำให้ชาวบ้านเข้าใจมากที่สุด เพราะเป็นการสื่อสาร 2 ทาง (Two-ways Communication) สามารถซักถามทำความเข้าใจกันได้ทันที การประชุมชี้แจงนี้เป็นการประชุมชี้แจงของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อประชาชนโดยตรง หรือผ่านผู้นำชุมชน เช่น พระ กรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ผู้นำชุมชนเหล่านี้เป็นสื่อบุคคลที่นำข่าวสารไปเผยแพร่แก่ชาวบ้านอีกต่อหนึ่ง ซึ่งจะเป็นสื่อที่ดี เพราะประชาชนเชื่อถือ และมีวิธีการจูงใจให้ประชาชนในหมู่บ้านยอมรับ ตัวอย่างโครงการพัฒนาชนบทที่ประสบความสำเร็จในการทำความเข้าใจให้กับชาวบ้าน เช่น โครงการเร่งรัดปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า โครงการปุ๋ยหมัก ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการวางแผนครอบครัวและโครงการโภชนาการในความรับผิดชอบของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน เกษตรตำบล พัฒนาตำบล สาธารณสุขตำบล และครูในตำบล เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะลงไปพบกับประชาชนโดยตรง

2. หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเป็นเครื่องมือสื่อสารอีกชนิดหนึ่งที่ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านรู้เรื่องราวข่าวสารรองลงไป ปัจจุบันหมู่บ้านทั่วประเทศมีหอกระจายข่าวประมาณ 16,600 หมู่บ้าน หอกระจายข่าวอาจตั้งอยู่ที่วัด ที่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน หรือที่โรงเรียน โดยปรกติแล้วหมู่บ้านจะจัดตั้งหอกระจายข่าวกันเอง และได้รับการสนับสนุนด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น ลำโพง วิทยุ และอุปกรณ์อื่น ๆ จากกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอกระจายข่าวคือ การแจ้งข่าวในหมู่บ้าน เช่น ราคาข้าว ราคาปุ๋ย หรือการแจ้งข่าวเกี่ยวกับโรคระบาด เป็นต้น หมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวจะมีอัตราการพัฒนาโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าหมู่บ้านที่ไม่มีหอกระจายข่าว

3. เอกสารแจก การแจกเอกสารเป็นเล่มนั้น ชาวบ้านให้ความสนใจน้อย เนื่องจากมีระดับการศึกษาต่ำ ดังนั้นถ้าจะแจกเอกสารให้ได้รับความสนใจมาก ก็ควรแจกในรูปแบบพับมากกว่าเอกสารเป็นเล่ม และควรใช้ภาษาที่ง่ายต่อการอ่าน ส่วนใหญ่ประชาชนในหมู่บ้านจะได้รับเอกสารมาจากการประชุมชี้แจง เช่น เอกสารแจกเกี่ยวกับโครงการปฎิหมัก ซึ่งอธิบายถึงวิธีการทำปุ๋ยหมักหรือเอกสารแจกเกี่ยวกับโครงการพัฒนาดินเค็ม การป้องกัน การแพร่กระจายของดินเค็ม หรือการเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินเค็มให้มากขึ้น เป็นต้น

4. คำขวัญ โปสเตอร์ พบว่าในหมู่บ้านที่มีการพัฒนาสูง จะปรากฏคำขวัญหรือโปสเตอร์ที่ใ้มน่านำจิตใจให้ร่วมกันพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งติดอยู่ตามสถานที่โดยทั่ว ๆ ไป คำขวัญหรือโปสเตอร์ดังกล่าวนี้แม้จะให้ความรู้ได้น้อย เนื่องจากเป็นข้อความสั้น ๆ แต่สามารถกระตุ้นเร้าใจให้ร่วมมือกันพัฒนาได้เป็นอย่างดี

5. วิชยท้องถิ่น การใช้วิชยประจำท้องถิ่นเป็นสื่อสำหรับสร้างความตระหนัก และทำความเข้าใจที่มีผลดีพอสมควร สำหรับพื้นที่ที่มีนักจัดรายการวิชยที่พูดเก่งจะมีคนนิยมมาก รายการวิชยดังกล่าวจะเป็นรายการสำหรับท้องถิ่นโดยเฉพาะ ผู้จัดรายการจะพูดภาษาท้องถิ่น รายการก็อาจเป็นดนตรีพื้นบ้านสลับการวิจารณ์ข่าว เช่น รายการทิดคำทำข่าว ซึ่งมีผู้ฟังมากที่สุด ในจังหวัดสกลนคร ออกอากาศทางสถานีวิชย 909 กรป. กลาง จังหวัดสกลนคร รายการของหนานหล้าจังหวัดลำพูน รายการคำหนาน คำหล้า จังหวัดอุบลราชธานี รายการของพุงข้าของ จังหวัดมหาสารคาม เป็นต้น รายการที่มีคนนิยมมาก ๆ ดังกล่าวนี้ ถ้าผู้จัดรายการได้เพิ่มความรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาชนบทสอดแทรกเข้าไปด้วยจะมีประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนที่ติดตามรายการเหล่านี้เป็นอย่างมาก

6. สื่อพื้นบ้าน สื่อพื้นบ้านหรือสื่อประเพณี เป็นการบันเทิงและการสื่อสารแบบบุคคลหรือคณะบุคคล เช่น เพลงพื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน การละเล่นประจำถิ่น ตลอดจนประเพณีพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยให้เกิดการสื่อสาร สารระสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอาจสอดแทรกลงในสื่อพื้นบ้านที่ชาวบ้านคุ้นเคยและชื่นชอบ สื่อพื้นบ้านนั้นจะใช้ภาษาพื้นบ้าน มักได้รับการยกย่องนับถือจากชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นเสมอ จะพูดจะบอกอย่างไรคนดูก็เชื่อฟัง อย่างไรก็ตามการนำข่าวสารด้านการพัฒนาชนบทเข้าไปแทรกนั้น ต้องพิจารณาว่าสื่อพื้นบ้านนั้นเหมาะที่จะสอดแทรกข่าวสารชนิดที่ต้องการหรือไม่ หรือหากจะนำเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทมาแต่งเป็นเนื้อหาต่างหาก ออกเผยแพร่ในรูปสื่อพื้นบ้านชนิดใดชนิดหนึ่งก็อาจเป็นการยากที่จะใส่เนื้อหารายละเอียดทางทฤษฎีให้ผู้ชมผู้ฟังได้รับความสนุกและให้ความสนใจ

ที่จะร่วมมือ จากการสำรวจของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาชนบท พบว่า งานโครงการพัฒนาชนบทที่ใช้สื่อพื้นบ้านให้ความสนใจกับประชาชนในท้องถิ่น และได้รับความร่วมมือไม่มากนัก มีที่สำเร็จจริง ๆ คือโครงการวางแผนครอบครัวเท่านั้น

7. การสนับสนุนด้านสื่อจากส่วนกลาง การใช้เครื่องมือการประชาสัมพันธ์ จากส่วนกลางค่อนข้างจะได้ผลน้อย เพราะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ไม่ได้เน้นกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ และไม่ได้เจาะจงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งในการประชาสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การพัฒนาชนบทพบว่า เมื่อเรียงลำดับความสำคัญของสื่อจากส่วนกลางที่ประชาชนทั่วไปสนใจ ได้แก่

7.1 วิทย์โทรทัศน์ วิทย์โทรทัศน์จัดอยู่ในจำพวกธุรกิจบันเทิง ซึ่งประชาชนทั่วไปทั้งในตัวเมือง และในหมู่บ้านสนใจชม โดยช่วงเวลาที่ผู้ชมมากที่สุดคือ ช่วงภาคเช้าเวลา 19.30 น. จนไปถึงรายการละครหลังข่าว ดังนั้นเวลาที่สมควรจะเสนองานด้านพัฒนาชนบท จึงควรเลือกเวลาในช่วงภาคเช้าก่อนถึงรายการละครโทรทัศน์ แต่ก็เป็นช่วงเวลาที่มีย่าเข้าเวลาแพงมาก ดังนั้นโอกาสที่จะซื้อเวลาในช่วงนี้จึงเป็นไปได้ยาก รายการเผยแพร่ผลงานของรัฐ ด้านการพัฒนาชนบทจึงต้องไปอยู่ในช่วงเวลาอื่นที่ประชาชนรับชมน้อย เช่น เวลาบ่าย ที่คนส่วนใหญ่ออกไปทำงานยังไม่กลับถึงบ้าน หรือช่วงเวลาดึกที่คนเข้านอนแล้ว เป็นต้น

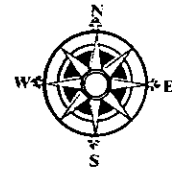
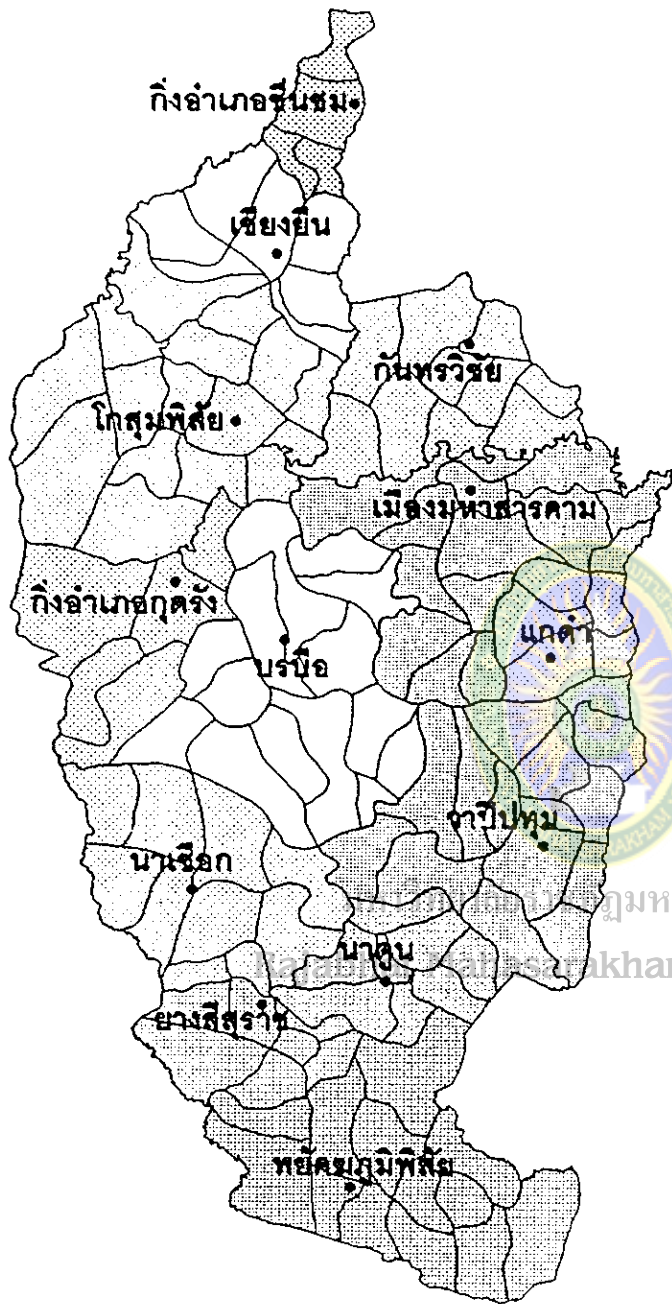
7.2 หนังสือพิมพ์ อาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่สำคัญสำหรับประชาชนในเมือง แต่สำหรับประชาชนในหมู่บ้านจะให้ความสนใจหนังสือพิมพ์น้อย เพราะมีระดับการศึกษาต่ำ จึงไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือ และถึงแม้ว่าจะอ่านหนังสือพิมพ์บ้าง ก็จะไม่อ่านข่าวทั่ว ๆ ไป ที่ตีพิมพ์ในหน้าแรกมากกว่า สำหรับข่าวสารด้านวิชาการแทบจะไม่ได้อ่านเลย ดังนั้นการเผยแพร่ข่าวสารด้านการพัฒนาชนบทลงในหนังสือพิมพ์ จึงได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านน้อย

7.3 วิทย์ แม้ว่าวิทย์จะเป็นสื่อที่สำคัญมากสำหรับประชาชนในชนบท เนื่องจากมีเครื่องรับเกือบทุกครอบครัว แต่รายการส่วนใหญ่ที่ชาวบ้านรับฟังเป็นรายการบันเทิง ดังนั้นข่าวเกี่ยวกับโครงการพัฒนาชนบทที่ผลิตจากส่วนกลางจะไปถึงประชาชนในชนบทได้น้อยมาก ยกเว้นรายการข่าวบางรายการ เช่น รายการข่าวหกโมงเช้าทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โดย ปรีชา ทรัพย์โสภานาในอดีต หรือรายการข่าวของโฆษกชื่อดัง เช่น ตู่ย ณ บางน้อย นายหนวย เป็นต้น

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีความรุนแรงขึ้นทุกที จึงเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนและหน่วยงานทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะคงไว้ให้ลูกหลานรุ่นหลังโดยเฉพาะเยาวชนที่จะต้องเติบโตมาเพื่อที่จะช่วยดูแล บำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้เอาไว้ จึงจำเป็นต้องมีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองมหาสารคาม มีพื้นที่ 5.55 ตารางกิโลเมตร ห่างจากจังหวัดมหาสารคาม 29 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดขอนแก่น 44 กิโลเมตร จำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,458 คน แยกเป็นชาย 5,096 คน หญิง 5,360 คน จำนวนครอบครัว 2,064 ครอบครัว มีหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ร้านอาหาร 30 แห่ง ร้านเสริมสวย 20 แห่ง โรงพยาบาล 1 แห่ง ปั๊มน้ำมัน 4 แห่ง ร้านขายยา 6 แห่ง โรงพิมพ์ 2 แห่ง ธนาคาร 4 แห่ง คลินิกแพทย์ 4 แห่ง สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญคือ วนอุทยานโกสัมพี หรือที่ชาวบ้านเรียกกันจนติดปากว่า หนองบุง หรือบุงลิง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

• ตำแหน่งที่ตั้งอำเภอ

- กันทรวิชัย
- กิ่งอำเภอภูต๋อง
- กิ่งอำเภอขึ้นชม
- แกด้า
- โกสุมพิสัย
- เชียงยืน
- นานะ
- นานะ
- บรบือ
- พยัคฆภูมิพิสัย
- เมืองมหาสารคาม
- ยางสีสุราช
- วาปีปทุม

20 0 20 40 Kilometers

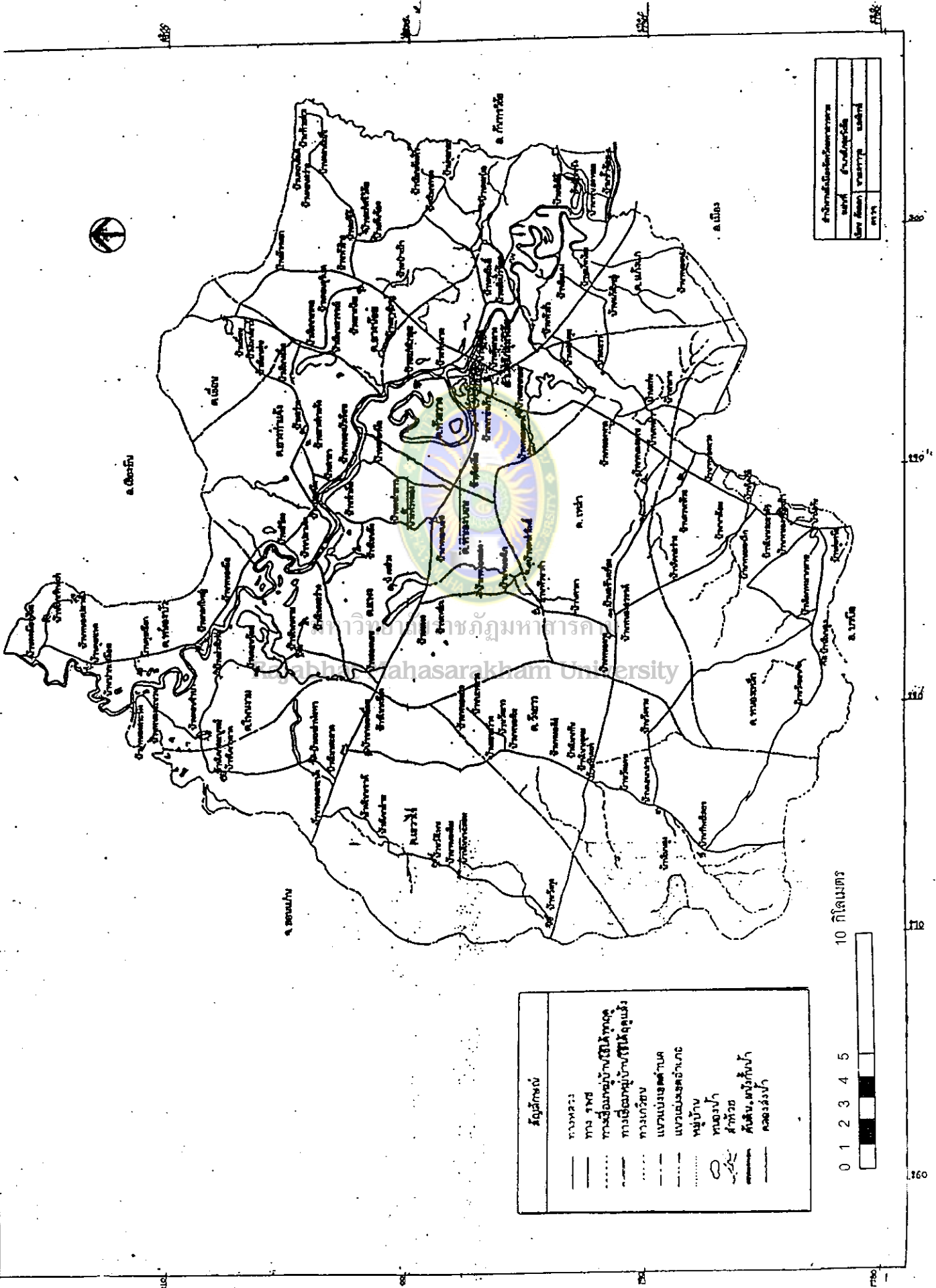

มาตราส่วนพิมพ์

กิโลเมตร

แผนที่ที่ 1 แผนที่จังหวัดมหาสารคาม

ที่มา : ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544 : หน้า 15.

แผนที่ที่ 2 แผนที่สังเขปอำเภอโกสุมพิสัย

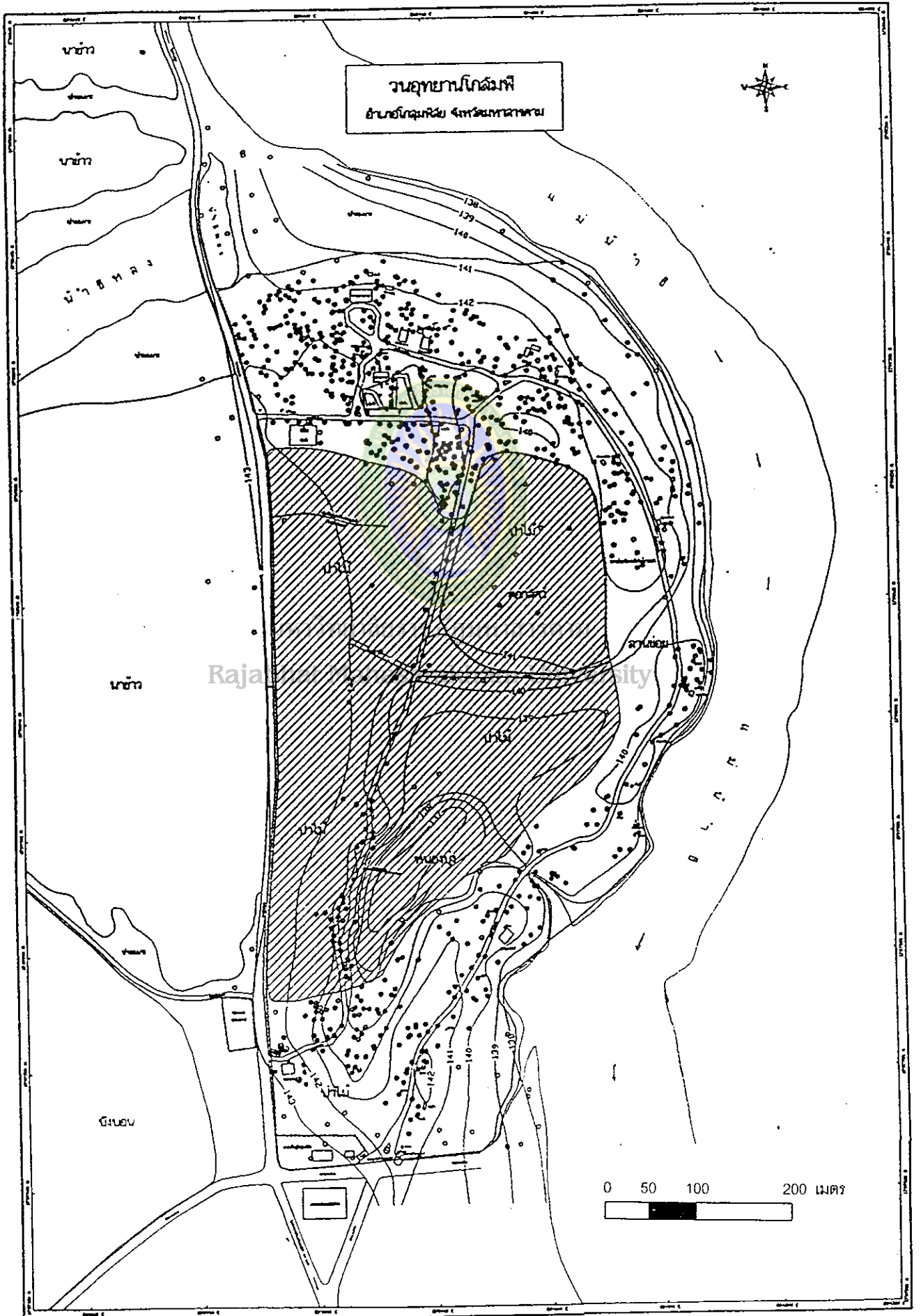
ที่มา : กองผังเมือง กรมการปกครอง จังหวัดมหาสารคาม, 2545 : หน้า 7.

แผนที่เทศบาลตำบลหัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

แผนที่ที่ 3 แผนที่สังเขปเทศบาลตำบลหัวขวาง

ที่มา : เทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม, 2545 : หน้า 11.

แผนที่ที่ 4 แผนที่สังเขปวนอุทยานโกสุมพิ

ที่มา : เทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม, 2545 : หน้า 9.

วนอุทยานโกสัมพีนีมีเนื้อที่ 125 ไร่ เป็นที่สาธารณประโยชน์ของแผ่นดิน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอโกสัมพีนีประมาณ 500 เมตร เป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพอันร่มรื่นอยู่ติดกับริมฝั่งลำน้ำชี มีต้นไม้ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากสิ่งที่สำคัญ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่แห่งนี้คือ มีฝูงลิง ประมาณ 800 ตัว อาศัยอยู่มาช้านาน

ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่น ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวและดูลิง โดยเฉพาะในช่วงงานเทศกาลตรุษสงกรานต์ ซึ่งเป็นงานประเพณีประจำปีจะมีนักท่องเที่ยวมาชมงานมากเป็นพิเศษกว่าช่วงอื่น ๆ (จังหวัดมหาสารคาม. 2533 : 8-10)

แต่เดิมที่นี่มีสภาพเป็นป่าดงดิบ มีหนองน้ำธรรมชาติอยู่ตรงกลาง ชื่อหนองบุงมีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ มีน้ำขังตลอดปี ลึกประมาณ 1 – 1.5 เมตร มีต้นไม้ขนาดใหญ่ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ไม้ยาง หว้า กะเบา ตะโก ซอย มะเดื่อ ไม้ไผ่ ฯลฯ สำหรับไม้กระเบาและไม้หว้านั้นเป็นทั้งอาหารและยาของสัตว์ป่าซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ โดยเฉพาะลิงสีทอง ซึ่งมีอยู่แห่งเดียวในโลก แต่ที่น่าแปลกคือ ไม่พบโครงกระดูกลิงในบริเวณนี้เลย ทั้ง ๆ ที่ลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและนานมาแล้ว บริเวณหนองบุงนี้ถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีศาลเจ้าปู่ตั้งอยู่ภายใน และมีศาลองค์พระมิ่งเมืองตั้งสถิตย์ทางเข้าวนอุทยานด้านทิศใต้ ศาลทั้งสองแห่งนี้เป็นที่เคารพสักการะของชาวอำเภอโกสัมพีนีและคนทั่วไป เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง ลิงที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้จึงเชื่อว่าเป็นลิงของเจ้าพ่อหรือเจ้าปู่ ไม่มีใครกล้าแตะต้องหรือทำร้าย นอกจากนี้ชาวบ้านยังหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่ในบริเวณนั้นมากด้วย และเนื่องจากสภาพนิเวศวิทยาของหนองบุงในอดีตมีความอุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรป่าไม้ขึ้นอยู่หนาแน่นและมีสัตว์ป่าจำนวนมาก จึงถูกจัดสรรให้เป็นป่าชุมชน โดยมีปู่ตาเป็นอารักษ์และคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในที่แห่งนี้ ต่อมาชาวอำเภอโกสัมพีนีร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม เสนอขอให้กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าดำเนินการจัดพื้นที่ให้อยู่ในระบบราชการ และแปรสภาพเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชนโดยทั่วไป กรมป่าไม้ได้ให้ความเห็นชอบ และโดยกองอุทยานแห่งชาติก็เข้ามาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2519 เรียกชื่อว่า "วนอุทยานโกสัมพีนี"

ภายใต้ดินแดนอันร่มรื่นริมฝั่งลำน้ำชีของวนอุทยานโกสัมพีนี สัตว์ป่าได้อาศัยบริเวณแห่งนี้เป็นที่พักพิงโดยเฉพาะลิงวอกหรือลิงแสมกว่า 700 ตัว และนับวันจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ลิงที่อาศัยอยู่บริเวณแห่งนี้ ส่วนมากจะมีสีเทาดำ ส่วนที่มีสีเทาทองมีอยู่ไม่กี่ตัว เป็นสัตว์ป่าสำรวจพบและหาดูแลยาก ลิงของวนอุทยานโกสัมพีนีนิสัย เชื่อง ไม่ดุร้าย เหมือนลิงชนิดอื่น ๆ จากลักษณะดังกล่าวของธรรมชาติจึงทำให้มีผู้เข้ามาเที่ยวชมทัศนศึกษาสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติและ

พักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก ภายในเขตรวนอุทยานโกสัมพีและบริเวณใกล้เคียงยังมีสถานที่
เหมาะแก่การเที่ยวชมคือ

1. ศาลากลางน้ำ เป็นศาลาแบบทรงไทย โปร่งและพื้นบ้านธรรมดาหลังคามุง
สังกะสี มีสะพานทอดข้ามทั้งสองฝั่งตั้งอยู่กลางหนองบุง

2. แก่งตาด อยู่ในลำชีด้านทิศเหนือและด้านทิศตะวันออกของวนอุทยาน
โกสัมพีที่มีหินดานเป็นบริเวณกว้าง ในช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนพฤศจิกายน – พฤษภาคม
น้ำจะตื้นเขินมองเห็นหินดานมีน้ำไหลรินกระทบหินดานสาดกระเซ็นเป็นฟอง

3. ลานช่อย วนอุทยานโกสัมพีได้พัฒนาตกแต่งดัดแปลงต้นช่อย ที่มีอยู่เดิม
ตามธรรมชาติให้เป็นไม้แคระรูปต่าง ๆ มีให้ชมกว่า 100 ต้น

4. คอกกวาง มีเนื้อที่ 5 ไร่ อยู่ตรงบริเวณที่ไม้ยางขนาดใหญ่ขึ้นอยู่เป็นกลุ่มมี
ไม้ไผ่และหญ้าขึ้นอยู่เป็นพื้นที่ลุ่ม ได้จัดสร้างรั้วล้อมรอบขึ้นใช้เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์ป่าประเภท
กวาง เก้ง คาดว่าในอนาคตอันใกล้จะมีสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ มาให้ชมและศึกษามากขึ้น

5. บึงบอน เป็นหนองน้ำสาธารณะประโยชน์ มีเนื้อที่ 125 ไร่ อยู่ติดกับ
วนอุทยานโกสัมพี ด้านทิศใต้ได้พัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์อย่างเอนกประสงค์ มีเนื้อที่ 3 ไร่
มีศาลาพักผ่อน 9 หลัง

6. ซีหลง อยู่ติดกับบึงบอนและวนอุทยานโกสัมพี เป็นลำน้ำชีที่หลงเข้ามาใน
แผ่นดิน มีลักษณะคดเคี้ยวเป็นวงรอบมีความยาวประมาณ 10 กิโลเมตร มีความลึกประมาณ
2-6 เมตร

7. ลิงสีทอง เป็นลิงชนิดเดียวในประเทศไทยที่มีขนสีทอง และมีจำนวนไม่มาก
ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ก่อนที่จะสูญพันธุ์ (เทศบาลตำบลห้วยขวาง. 2543 : 1-2)

วนอุทยานโกสัมพีเดิมเป็นป่าที่สมบูรณ์ เป็นที่พึ่งอาศัยของชาวบ้านทางด้าน
เศรษฐกิจ กล่าวคือเป็นแหล่งอาหาร และปัจจัยต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีพ และเป็นที่ตั้งของ
วัฒนธรรมท้องถิ่น คือ ดอนปู่ตาหรือหอเจ้าปู่ห้วยขวาง ซึ่งเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือในความศักดิ์สิทธิ์
เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจของคนในท้องถิ่นนับตั้งแต่โบราณกาลมาจนถึงปัจจุบัน ความเป็นป่าที่
สมบูรณ์สมัยก่อนช่วยให้สภาพแวดล้อมของชุมชนมีความน่าอยู่ และเป็นที่อาศัยของสัตว์ป่า
นานาชนิด อากาศเย็นสบาย ประชาชนในท้องถิ่นและต่างจังหวัดตลอดทั้งชาวต่างประเทศ
เข้ามาเยี่ยมชมและพักผ่อนมากขึ้นทุกปี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สัตว์ป่าและป่าไม้ธรรมชาติถูก

ทำลายลง การทำลายทรัพยากรธรรมชาติโดยมนุษย์นั้น บางครั้งอาจจะกระทำด้วยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อหรือทำลายด้วยความไม่รู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนในด้านต่าง ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมนุษย์หรือประชาชนจึงเป็นผู้ทำลายอุทยานโกสัมพียามากที่สุด ประกอบกับชุมชนยังไม่มีแนวคิด หรือยังไม่ริเริ่มทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วนอุทยานโกสัมพียจึงมีแนวโน้มที่จะถูกทำลาย หรือหมดสภาพในระยะเวลาอันใกล้นี้ ทั้งนี้โดยการกระทำของมนุษย์ หรือประชาชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

เนื่องจากการที่ประชาชนทั้งในท้องถิ่นและต่างจังหวัด ตลอดจนต่างประเทศมาเยี่ยมชมวนอุทยานโกสัมพียนั้นก่อให้เกิดความเจริญทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน เนื่องจากการท่องเที่ยวในปีหนึ่งมีการใช้จ่ายในท้องถิ่นคิดเป็นเงินจำนวนมาก สังคมมีการเปลี่ยนแปลงมีการคมนาคมติดต่อเข้าถึงวนอุทยานอย่างสะดวกสบาย วนอุทยานเป็นแหล่งทัศนศึกษาของเยาวชน และสถานศึกษาของหลาย ๆ สถาบัน ตลอดจนทั้งมีประชาชนมาเยี่ยมชมและพักผ่อนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ในอีกด้านหนึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสัมพียได้ถูกทำลายลงอย่างต่อเนื่อง โดยการกระทำของประชาชนทั้งในท้องถิ่น และผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมจากต่างจังหวัดดังกล่าวแล้ว

วนอุทยานโกสัมพียในปัจจุบันกำลังอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม และขาดการดูแลรักษาจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หากวนอุทยานแห่งนี้ถูกทำลายไป ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวย่อมจะไม่ได้ดึงดูดความสนใจของประชาชนให้มาเยี่ยมชมอีกต่อไป นั้นหมายถึงความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของชุมชนตามมา นอกจากนั้นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าย่อมจะไม่มีให้ลูกหลานได้พบเห็นอีกต่อไป ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์และฟื้นฟูโดยเร็ว และหากจะทำการฟื้นฟูให้สภาพป่าสมบูรณ์ดังเดิม จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องช่วยกันดูแลรักษาอย่างจริงจัง และไม่ทำลายไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม การพัฒนาดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงความรู้ของประชาชน เพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาสาเหตุที่สำคัญของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้นให้ตรงเป้า นั่นคือการให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในการพัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในวนอุทยาน โดยใช้เวลาในการพัฒนาไม่นาน และงบประมาณในการฟื้นฟูที่ไม่สูงเกินไป และหากการพัฒนานั้นสัมฤทธิ์ผล การพัฒนาหรือฟื้นฟูวนอุทยานได้รวดเร็วก็จะเกิดผลดีต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ ทั้งในด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเพื่อการศึกษาของเยาวชนด้วย

ผู้วิจัยในฐานะคนท้องถิ่นตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและมีความสนใจในการศึกษา ความรู้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัย ทั้งนี้เนื่องมาจากใน วนอุทยานโกสุมพิสัย เขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามนั้น เป็น ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าที่สมควรอนุรักษ์ไว้ คือ ลิงแสมที่อาศัยมาแต่ดั้งเดิม ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็น สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาให้ทราบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง มีความรู้ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัยหรือไม่ และถือเป็นการ เป็นความ จำเป็นอีกประการหนึ่งที่ต้องศึกษาว่าประชาชนในเขตเทศบาลดังกล่าว ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัย แตกต่างกันหรือไม่ อันจะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัยอย่างแท้จริง และรักษาสถานที่แห่งนี้ ให้เป็นมรดกตกทอดสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยาน โกสุมพิสัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของประชาชน ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สมมุติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมุติฐานดังนี้

1. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัยอยู่ในระดับ ต่ำ
2. ประชาชนที่มีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวนอุทยานโกสุมพิสัยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ศึกษาได้แก่ พื้นที่เขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกครอบครัว 2,064 ครอบครัว สุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ใช้สูตรของ ทาโร (Taro. 1973 : 727)
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่เดือนกันยายน 2544 - ตุลาคม 2544

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ หมายถึง การรับรู้และเข้าใจวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ หมายถึง การดูแลรักษาและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในวนอุทยานโกสุมพิสัย ให้ได้เหมาะสมที่สุด และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวางมากที่สุด

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า ในวนอุทยานโกสุมพิสัย

ประชาชน หมายถึง ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความรู้อันถูกต้องตรงกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง ที่มีต่อวนอุทยานโกสุมพิสัย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ทำให้ทราบถึงความรู้ของประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. เพื่อเป็นแนวทางในการอบรมประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง และประชาชน อำเภอโกสุมพิสัยให้มีความรักและหวงแหนสวนอุทยานโกสุมพิสัย และใช้สวนอุทยานโกสุมพิสัยอย่างระมัดระวัง ตามหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University